

Poslanecký návrh

ZÁKON

ze dne 2019

**kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona
o ochraně lidských práv**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

Čl. I

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

1. § 4 odst. 1 se nahrazuje novým odstavcem 1 s poznámkou pod čarou, který zní:
- „ (1) Ministerstvo financí je ústředním orgánem státní správy pro
- a) státní rozpočet republiky, státní závěrečný účet republiky, státní pokladnu České republiky,
 - b) fiskální politiku, makroekonomické a fiskální prognózy pro přípravu státního rozpočtu a rozpočtů státních fondů,
 - c) finanční trh, regulaci vydávání elektronických peněz a ochranu zájmů spotřebitelů na finančním trhu s výjimkou výkonu dohledu nad finančním trhem v rozsahu působnosti České národní banky,
 - d) zavedení jednotné měny euro na území České republiky,
 - e) platební styk,
 - f) daně, poplatky a clo,
 - g) finanční hospodaření, finanční kontrolu, přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků,
 - h) účetnictví, audit a daňové poradenství,
 - i) věci devizové včetně pohledávek a závazků státu vůči zahraničí,
 - j) ochranu zahraničních investic,
 - k) hazardní hry,
 - l) hospodaření s majetkem státu,
 - m) privatizaci majetku státu,
 - n) příspěvek ke stavebnímu spoření a státní příspěvek na penzijní připojištění,
 - o) ceny,
 - p) činnost zaměřenou proti legalizaci výnosů z trestné činnosti,
 - q) vnitrostátní koordinaci při uplatňování mezinárodních sankcí za účelem udržování mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu,
 - r) koordinaci při provádění opatření dle zvláštního právního předpisu^x za účelem ochrany lidských práv, světového míru, demokracie a vlády práva, a
 - s) pro posuzování dovozu subvencovaných výrobků a přijímání opatření na ochranu proti dovozu těchto výrobků.

^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

2. V § 6 odst. 3 se vkládá nové písmeno l) s poznámkou pod čarou, které zní:
- „l) plní úkoly spojené s vedením seznamu subjektů, na něž se vztahují opatření dle zvláštního zákona^x a plnění dalších úkolů dle tohoto zvláštního zákona.
- ^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
- Tečka na konci písmene k) se nahrazuje čárkou.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o informačních systémech veřejné správy

Čl. II

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

1. V § 1 odst. 3 písm. g) se za slova „z trestné činnosti“ vkládají slova „, provádění opatření za účelem ochrany lidských práv, světového míru, demokracie a vlády práva dle zvláštního předpisu^x“, a poznámka pod čarou, která zní:
- „^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
2. V § 1 odst. 3 se vkládá nové písmeno j) s poznámkou pod čarou, které zní:
- „j) Ministerstvem zahraničních věcí pro potřeby plnění úkolů spojených s vedením seznamu subjektů, na něž se vztahují opatření dle zvláštního zákona^x a plnění dalších úkolů dle tohoto zvláštního zákona.
- ^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
- Tečka na konci písmene i) se nahrazuje čárkou.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

Čl. III

Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

1. V § 6 odst. 2 písm. a) se za slova „provádění mezinárodních sankcí¹⁷“ vkládají slova „,anebo která je zařazena na seznam subjektů, na něž se vztahují opatření podle zákona o ochraně lidských práv^x“ a poznámka pod čarou, která zní:
- „^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
2. V § 6 odst. 2 písm. b) se za slova „provádění mezinárodních sankcí¹⁷“ vkládají slova „,anebo vůči nimž jsou uplatňována opatření podle zákona o ochraně lidských práv^x“ a poznámka pod čarou, která zní:
- „^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

3. V § 8 odst. 3 se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „anebo osobou zařazenou na seznam subjektů, na něž se vztahují opatření podle zákona o ochraně lidských práv“^x a poznámka pod čarou, která zní:
„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
4. V § 18 odst. 5 se za slova „nebo boje proti terorismu“ vkládají slova „anebo na který se vztahuje opatření podle zákona o ochraně lidských práv“^x a poznámka pod čarou, která zní:
„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
5. V § 21 odst. 5 písm. b) se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „anebo osob zařazených na seznam subjektů, na něž se vztahují opatření podle zákona o ochraně lidských práv“^x a poznámka pod čarou, která zní:
„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
6. V § 39 odst. 1 písm. g) se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „anebo zákona o ochraně lidských práv“^x a poznámka pod čarou, která zní:
„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
7. V § 39 odst. 3 se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „anebo zákona o ochraně lidských práv“^x a poznámka pod čarou, která zní:
„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o bankách

Čl. IV

Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

1. V § 25a odst. 4 se na konci textu písmene f) doplňují slova „anebo provádění opatření podle zákona o ochraně lidských práv“^x a poznámka pod čarou, která zní:
„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
2. V § 38 odst. 2 se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „nebo podle zákona o ochraně lidských práv“^x a poznámka pod čarou, která zní:
„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
3. V § 38 odst. 3 písm. e) se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „nebo zákon o ochraně lidských práv“^x a poznámka pod čarou, která zní:
„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o podnikání na kapitálovém trhu

Čl. V

Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

1. V § 115 odst. 1 se na konec písmena h) vkládají slova „nebo zákona o ochraně lidských práv“ s poznámkou pod čarou, která zní:
„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.
2. V § 117 písm. f) se za slova „boje proti terorismu“ vkládají slova „nebo zákona o ochraně lidských práv“ s poznámkou pod čarou, která zní:
„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o penzijním připojištění se státním příspěvkem

Čl. VI

V § 7 odst. 7 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „nebo podle zákona o ochraně lidských práv“ s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o pojišťovnictví

Čl. VII

V § 128 odst. 7 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „provádění mezinárodních sankcí“³⁶ vkládají slova „nebo ze zákona o ochraně lidských práv“ s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST OSMÁ

Změna daňového řádu

Čl. VIII

V § 53 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „nebo zákona o ochraně lidských práv“ s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Čl. IX

V § 14 odst. 3 písm. h) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „boje proti terorismu“ vkládají slova „nebo podle zákona o ochraně lidských práv“^x s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o investičních společnostech a investičních fondech

Čl. X

V § 640 písm. f) zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „boje proti terorismu“ vkládají slova „nebo podle zákona o ochraně lidských práv“^x s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu

Čl. XI

V § 6 odst. 4 písm. c) zákona č. 440/2003 Sb., o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „boje proti terorismu“ vkládají slova „nebo podle zákona o ochraně lidských práv“^x s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST DVANÁCTÁ

Změna zákona o dohledu v oblasti kapitálového trhu

Čl. XII

V § 26 odst. 2 písm. f) zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „boje proti terorismu“ vkládají slova „anebo prováděním opatření podle zákona o ochraně lidských práv“^x s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST TŘINÁCTÁ

Změna zákona o spořitelních a úvěrních družstvech

Čl. XIII

V § 25a odst. 4 písm. f) zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „boje proti terorismu“ vkládají slova „nebo provádění opatření podle zákona o ochraně lidských práv“ s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST ČTRNÁCTÁ

Změna zákona o živnostenských úřadech

Čl. XIV

V § 6 odst. 2 zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „boje proti terorismu“ vkládají slova „nebo podle zákona o ochraně lidských práv“ s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST PATNÁCTÁ

Změna zákona o auditorech

Čl. XV

V § 15 odst. 3 písm. a) zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů, se za slova „boje proti terorismu“ vkládají slova „nebo podle zákona o ochraně lidských práv“ s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Změna zákona o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky

Čl. XVI

V § 6 odst. 9 zákona č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „nebo podle zákona o ochraně lidských práv“ s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST SEDMNÁCTVÁ
Změna notářského řádu

Čl. XVII

V § 56 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „anebo podle zákona o ochraně lidských práv“^x s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST OSMNÁCTÁ
Změna exekučního řádu

Čl. XVIII

V § 31 odst. 7 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „provádění mezinárodních sankcí“ vkládají slova „nebo podle zákona o ochraně lidských práv“^x s poznámkou pod čarou, která zní:

„^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“.

ČÁST DEVATENÁCTÁ
Změna trestního zákoníku

Čl. XIX

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

1. Za § 405 se vkládá nový § 405bis, který včetně nadpisu zní:

„§ 405bis

Porušování opatření na ochranu lidských práv

(1) Kdo ve větším rozsahu poruší příkaz, zákaz nebo omezení stanovené podle zvláštního právního předpisu^x za účelem udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany lidských práv a demokracie, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,

- d) způsobí-li takovým činem závažné ohrožení mezinárodního postavení České republiky, nebo
- e) přispěje-li takovým činem podstatně k narušení mezinárodního míru a bezpečnosti, opatření směřujících k ochraně lidských práv a demokracie.“

Poznámka pod čarou zní: „^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“

ČÁST DVACÁTÁ

Změna soudního řádu správního

Čl. XX

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

1. V § 4 odst. 2 se vkládá nové písmeno d) s poznámkou pod čarou, které zní:
„d) o zrušení nařízení vlády upravující seznam subjektů, na něž se vztahují opatření (dále jen „seznam subjektů“), vydané dle zákona o ochraně lidských práv^x.“
Poznámka pod čarou zní: „^x Zákon č. XXX/20XX Sb., o ochraně lidských práv.“
Tečka na konci písmena c) se nahrazuje čárkou.
2. V § 16 odst. 3 písm. b) se za slova „osmi soudců“ vkládají slova „, rozhoduje-li ve věci dle § 4 odst. 2 písm. d) a“.
3. Za § 101f se vkládá nový Díl 9, který včetně nadpisu zní:

„Díl 9

Řízení o zrušení nařízení vlády ve věci seznamu subjektů

§ 101g

(1) Návrh na zrušení nařízení vlády ve věci seznamu subjektů nebo jeho části je oprávněn podat ten, kdo tvrdí, že byl na seznam subjektů zařazen v rozporu se zákonem.

(2) Odpůrcem je vláda.

(3) Návrh kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) musí obsahovat návrhové body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje navrhovatel své zařazení na seznam subjektů v rozporu se zákonem. Obsahuje-li návrh tyto náležitosti, nelze již v dalším řízení návrh rozšiřovat na dosud nenapadené části nařízení vlády nebo jej rozšiřovat o další návrhové body. Navrhovatel může kdykoli za řízení návrhové body omezit.

(4) Při přezkoumání nařízení vlády vychází soud ze skutkového a právního stavu, který byl v době vydání nařízení vlády.

§ 101h

Nepřípustnost návrhu

Návrh je nepřípustný, jestliže nařízení vlády nebo jeho jednotlivá ustanovení, jejichž zrušení je navrhováno, pozbyly před doručením návrhu Nejvyššímu správnímu soudu platnosti.

§ 101i

Zastavení řízení

Jestliže nařízení vlády nebo jeho jednotlivá ustanovení, jejichž zrušení je navrhováno, pozbudou platnosti před skončením řízení před Nejvyšším správním soudem, řízení se zastaví.

§ 101j

Rozsudek a jeho účinky

- (1) Při rozhodování je Nejvyšší správní soud vázán rozsahem a důvody návrhu.
- (2) Dojde-li Nejvyšší správní soud k závěru, že nařízení vlády nebo jeho jednotlivá ustanovení, jejichž zrušení je navrhováno, je v rozporu se zákonem anebo nebylo vydáno zákonem stanoveným způsobem, nařízení vlády nebo jeho části zruší dnem, který v rozsudku určí.
- (3) Dojde-li Nejvyšší správní soud po provedeném řízení k závěru, že nejsou dány důvody ke zrušení nařízení vlády nebo jeho jednotlivých ustanovení, návrh zamítne.
- (4) Nejvyšší správní soud o návrhu na zrušení nařízení vlády nebo jeho jednotlivých ustanovení rozhodne do devadesáti dnů poté, kdy návrh došel na soud.
- (5) Byl-li na základě nařízení vlády nebo jeho jednotlivých ustanovení, která byla zrušena, vydán soudem v trestním řízení rozsudek, který nabyt právní moci, ale nebyl dosud vykonán, je zrušení takového nařízení vlády nebo jeho jednotlivých ustanovení důvodem pro obnovu řízení podle ustanovení zákona o trestním řízení soudním.
- (6) Práva a povinnosti z právních vztahů vzniklých před zrušením nařízení vlády nebo jeho jednotlivých ustanovení zůstávají nedotčena.“

ČÁST DVACÁTÁ PRVNÍ

Účinnost

Čl. XXI

Tento zákon nabývá účinnosti prvního dne druhého měsíce následujícího po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I OBECNÁ ČÁST

Obecná část důvodové zprávy je podrobně vyjádřena v důvodové zprávě k návrhu zákona o ochraně lidských práv a vztahuje se i k tomuto návrhu, jehož schválení stejně jako účinnost musí s ním být neoddělitelně provázáno.

Navrhovaná právní úprava obsahující změny některých právních předpisů v souvislosti s přijetím zákona o ochraně lidských práv obsahuje pouze změny, které jsou nezbytné pro novou právní úpravu zavádějící opatření dle zákona o ochraně lidských práv.

II ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Navrhovaná právní úprava v částech první až devatenácté vychází z již existující právní úpravy provádění mezinárodních sankcí, jež jsou svou povahou obdobné.

K části první:

V „kompetenčním zákoně“ je třeba upravit působnost Ministerstva financí a Ministerstva zahraničních věcí v souvislosti s novou úpravou přijímání a provádění opatření dle zákona o ochraně lidských práv.

K části druhé:

Navrhovaná právní úprava stanoví výjimky pro vedení některých informačních systémů státní správy, jež jsou nezbytné pro přípravu návrhu opatření a pro jejich provádění.

K části třetí:

K bodu 1 a 2: Navrhuje se považovat za podezřelý obchod dle zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, jakýkoli obchod se subjektem, na který se vztahují opatření nebo jehož předmětem je majetek, na který se vztahují opatření, a zavést s tím odpovídající povinnost povinného subjektu (dle zákona č. 253/2008 Sb.) oznámit jej Finančnímu analytickému úřadu (dále jen „Úřad“).

K bodu 3: Navrhuje se rozšíření okruhu povinné identifikaci klienta o informaci, zdali se jedná o subjekt, na nějž se vztahují opatření.

K bodu 4: Navrhuje se zavést povinnost oznámit podezřelý obchod z důvodu uvedených v bodě 1 Úřadu.

K bodu 5: Navrhuje se rozšířit systém vnitřních zásad rovněž na ty zajišťující provedení povinné identifikaci subjektů, na něž se vztahují opatření.

K bodu 6 a 7: Návrh rozšiřuje výjimky z mlčenlivosti na řízení ve věcech zákona o ochraně lidských práv.

K části čtvrté až osmnácté:

Ve všech případech se jedná pouze o prolomení mlčenlivosti příslušných orgánů, které je pro oblast ochrany lidských práv a provádění opatření dle zákona o ochraně lidských práv.

K části devatenácté:

Navrhuje se doplnění trestního zákoníku o novou skutkovou podstatu trestného činu „porušování opatření na ochranu lidských práv“, která navazuje na úpravu přestupku v § 25 návrhu zákona o ochraně lidských práv a postihuje závažnější porušení, u něhož by správní postih v případě fyzické osoby byl neúměrný pojmu „přestupek“. Úprava trestného činu „porušování opatření na ochranu lidských práv“ navazuje na obdobnou úpravu „porušování mezinárodních sankcí“. Zařazení nové skutkové podstaty trestného činu je současně výrazem významu, který je přikládán ochraně lidských práv a demokracie.

Novou skutkovou podstatu se navrhuje zařadit do hlavy třinácté (trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy), dílu prvního (trestné činy proti lidskosti) trestního zákoníku.

K části dvacáté:

Navrhovaná právní úprava zakotvuje principy soudní ochrany těch, kteří se domnívají, že byli na seznam subjektů, na které se vztahují opatření, zařazení v rozporu se zákonem.

Zakotvuje se pravomoc Nejvyššího správního soudu nejen vyřadit subjekt ze seznamu subjektů, avšak rovněž zrušit nařízení vlády, kterým došlo k zařazení takového subjektu na seznam subjektů.

K části dvacáté první:

Účinnost musí být stejná jako účinnost zákona o ochraně lidských práv; vzhledem k provázanosti se předpokládá schválení společným hlasováním.

V Praze dne 2019

Jména a podpisy